

Muistio

9.3.2023

VN/5375/2023
VN/5375/2023-OM-1

Hyvin suunniteltu (Well Planned) -hankkeen asettamispäätös

Asettaminen

Oikeusministeriö on 10. maliskuuta 2023 asettanut Hyvin suunniteltu -hankkeen, jonka tavoitteena on torjua rakenteellista syrjintää ja rasismia vahvistamalla yhdenvertaisuussuunnittelun käytäntöjä ja osaamista.

Hyvin suunniteltu -hanketta rahoittaa Euroopan unionin Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -ohjelma (CERV).

Toimikausi

1.1.2023–31.12.2024

Postiosoite
Postadress
Postal Address
OikeusministeriöPL 25
00023 Valtioneuvosto**Käyntiosoite**
Besöksadress
OfficeEteläesplanadi 10
Helsinki**Puhelin**
Telefon
Telephone0295 16001
+358 295 16001**Faksi**
Fax
Fax09 1606 7730
+358 9 1606 7730**s-posti, internet**
e-post, internet
e-mail, internetkirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

Tausta

Nykyinen yhdenvertaisuuslaki on ollut voimassa vuodesta 2015. Yhdenvertaisuuslailla varmistetaan syrjinnän uhrien laaja oikeudellinen suoja eri elämäntilanteilla ja velvoitetaan viranomaisia, oppilaitoksia ja työnantajia edistämään yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan. Yhdenvertaisuuslain osittaisuudistukseen liittyvät muutokset tulevat voimaan 1.6.2023.

Keskeisin työkalu syrjinnän torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi on lakiin sisältyvä yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite. Velvoite koskee viranomaisia, yksityisiä työnantajia ja toimijoita, joilla on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä palveluksessa, sekä kouluja ja oppilaitoksia. Yhdenvertaisuuslain uudistuksen myötä yhdenvertaisuussuunnittelu laajenee koskemaan myös varhaiskasvatuksen järjestäjiä ja palveluntuottajia toimipaikkakohtaisesti.

Yhdenvertaisuussuunnitelmia koskevien kyselyiden mukaan monissa organisaatioissa yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoitus on epäselvä tai organisaatioista puuttuu asiantuntemus vaikuttavan yhdenvertaisuussuunnitelman tekemiseen.

Hyvin suunniteltu -hankkeen toimenpiteet perustuvat lainsäädännön täytäntöönpanossa tunnistettuihin haasteisiin ja vahvuuksiin sekä saatuihin kokemuksiin. Hankkeen aikana koulutetaan yhdenvertaisuussuunnittelusta eri sektoreilla sekä annetaan tukea ja välineitä suunnitteluvälillisille toimijoille. Hankkeessa myös edistetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön ammattilaisten verkostoitumista ja kehitetään järjestöjen ja viranomaisten välisiä käytäntöjä yhdenvertaisuusyhteistyössä.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteina on lisätä ymmärrystä yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoituksesta, parantaa yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua ja vaikuttavuutta yhdenvertaisuuden edistämisen ja syrjinnän torjunnan välineenä, tuottaa kohdennettua materiaalia ja tukea keskeisille yhdenvertaisuussuunnitteluvälillisille toimijoille sekä

vahvistaa kansalaisjärjestöjen ja syrjinnälle alttiiden ryhmien osallistumista paikalliseen yhdenvertaisuussuunnitteluun.

Tehtävä

Hankkeen toiminta jakautuu viiteen hankekokonaisuuteen.

Hankekokonaisuus 1: Hankkeen hallinto ja koordinaatio

Vastuutaho: oikeusministeriö, hankekumppanit osallistuvat

Hankekokonaisuuteen kuuluu hankkeen yleinen koordinaatio ja hallinto, mukaan lukien taloudellinen seuranta ja jatkuva raportointi Euroopan komission hankeportaalissa.

Toiminnot:

- Hankkeen ohjausryhmän kokoukset
- Väliraportointi
- Hankkeen sisäinen arviointi
- Loppuraportointi.

Hankekokonaisuus 2: Yhdenvertaisuussuunnitteluosaamisen koulutusohjelma

Vastuutaho: oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on vahvistaa osaamista ja käytäntöjä yhdenvertaisuussuunnittelussa, parantaa yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua ja vaikuttavuutta yhdenvertaisuuden edistämisen ja syrjinnän torjunnan välineenä sekä tuottaa kohdennettua materiaalia ja tukea keskeisille yhdenvertaisuussuunnitteluvuolijalle toimijoille. Hankekokonaisuudessa järjestetään yhdenvertaisuussuunnittelun koulutusohjelma, jonka tarkoituksena on vahvistaa suunnitteluosaamista erityisesti yksityisellä sektorilla.

Toiminnot:

- Yhdenvertaisuussuunnittelun koulutusohjelma
- Yhdenvertaisuussuunnittelun käytännön harjoitusten pilotointi
- Vaikuttavuusindikaattorien kehittäminen.

Hankekokonaisuus 3: Paikallisten ja alueellisten viranomaisten yhdenvertaisuussuunnittelun kehittäminen

Vastuutahot: Terveystieteiden tutkimuskeskus, Suomen Kuntaliitto

Hankekokonaisuuden tavoitteena on lisätä ymmärrystä yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoituksesta, parantaa yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua ja vaikuttavuutta syrjinnän torjunnan välineenä, tuottaa kohdennettua materiaalia ja tukea keskeisille suunnitteluvälittömille toimijoille sekä vahvistaa kansalaisjärjestöjen ja syrjinnälle alttiiden ryhmien osallistumista paikalliseen yhdenvertaisuussuunnitteluun. Hankekokonaisuus keskittyy parantamaan kuntien ja viranomaisten osaamista ja käytäntöjä yhdenvertaisuussuunnittelussa.

Toiminnot:

- Yhdenvertaisuussuunnittelun koulutusohjelma paikallis- ja alueviranomaisille
- Yhdenvertaisuussuunnittelun tiedonkeruurakenteiden kehittämisen pilotointi paikallisesti ja alueellisesti
 - Pilotoinnin pohjalta luodaan hyvinvointialueille suunnattu opas yhdenvertaisuussuunnittelun kehittämiseen
- Kehitetään ja testataan toimintatapoja syrjinnälle alttiiden ryhmien ja kansalaisjärjestöjen osallistumisen lisäämiseksi yhdenvertaisuussuunnitteluprosessiin.

Hankekokonaisuus 4: Yhdenvertaisuussuunnittelun keskinäisen oppimisen ja verkostoitumisen vahvistaminen

Vastuutaho: oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on vahvistaa yhdenvertaisuussuunnitteluosaamista, parantaa yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua ja vaikuttavuutta syrjinnän torjunnan välineenä sekä tuottaa kohdennettua materiaalia ja tukea keskeisille

yhdenvertaisuussuunnitteluvollisille toimijoille. Hankekokonaisuuden tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön ammattilaisten verkostoitumista.

Toiminnot:

- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiantuntijoiden verkoston rakentaminen
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasiantuntijoita yhteen kokoavan verkkosivun luominen
- Y-festivaali-tapahtuman järjestäminen.

Hankekokonaisuus 5: Viestintä

Vastuutaho: oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on lisätä ymmärrystä yhdenvertaisuussuunnittelun tarkoituksesta ja mahdollisuuksista viestinnän keinoin sekä tuottaa kohdennettua materiaalia ja tukea keskeisille suunnitteluvollisille toimijoille. Hankekokonaisuudessa viestitään hankkeen tuloksista, kehitetään yhdenvertaisuusasioiden strategista viestintää sekä kartoitetaan suunnitteluvollisten toimijoiden tukitarpeita sidosryhmäkyselyn kautta.

Toiminnot:

- Sidoryhmäkysely ja tulosten analysoiminen
- Viestinnällisten työkalujen kehittäminen.

Organisointi

Hanketta koordinoi oikeusministeriö. Oikeusministeriön Itsehallinto- ja yhdenvertaisuusyksikkö vastaa yleisestä hankehallinnosta sekä toimii kaikissa hankekokonaisuuksissa asiantuntija- ja tukiroolissa.

Oikeusministeriön lisäksi hankekumppaneina ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Suomen Kuntaliitto.

Hankekumppanien edustajat muodostavat hankkeen ohjausryhmän, jonka tehtävänä on varmistaa hankkeen eteneminen kokonaisuudessaan. Lisäksi hankkeella on keskeisiä yhteistyötahoja, jotka kutsutaan ohjausryhmän jäseniksi.

Hyvin suunniteltu -hankkeelle nimitetään määräaikaisella virkamääräyksellä 1.1.2023–31.12.2024 hankkeen hankepäälliköksi Mia Luhtasaari toteuttamaan oikeusministeriön vastuulla olevat toiminnot sekä hoitamaan hankkeen hallintoa ja kokonaiskoordinaatiota. Riikka Pennanen toimii Mia Luhtasaaren sijaisena ajalla 15.2.2023–31.12.2023.

Lisäksi hankkeessa asiantuntijoina toimivat myös:

- viestintäasiantuntija Heidi Rostén
- viestintäavustaja Ingá Ryhänen
- erityisasiantuntija Katriina Nousiainen
- erityisasiantuntija Katri Leikas

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kokonaisbudjetti on 368 989,50 euroa.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -ohjelmasta (CERV). EU-rahoitusosuus hankkeen rahoituksesta on 332 090,55 euroa, mikä muodostaa enintään 90 % hankkeen kokonaisrahoituksesta. Hankkeen muu rahoitus on kansallista rahoitusta.

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Yksikönpäällikkö

Corinna Tammenmaa

Liitteet

Jakelu Hankekumppanit ja yhteistyötahot

Tiedoksi Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist
Valtiosihteeri Mikaela Nylander
Erityisavustaja Brita Brännbacka-Brunell
Erityisavustaja Anders Portin
Kansliapäällikkö Pekka Timonen

VN/5375/2023-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: